השפעת הטיפול במסגרת היחידה לטיפולי בית במכבי שירותי בריאות מחוז דרום על צריכת השירותים הכוללת של מטופלים חדשים

יהודית מלצר[2,1], סיגלית אברהמי[1], ד"ר אימן אבו ג'ודה[1], טניה וגנר[1]
מכבי שירותי בריאות מחוז דרום[1], אוניברסיטת בן גוריון בנגב[2]

רקע

היחידה לטיפולי בית בקופה מהווה מסגרת טיפולית כוללת לחולים המרותקים לביתם והזקוקים לטיפול ממושך שניתן להעניק להם אותו בביתם.

חוק ביטוח בריאות ממלכתי (1995) מחייב את קופות החולים לספק סל שירותים קבוע לכל מבוטחיהן, לרבות אלו המרותקים לביתם. בכדי לעמוד בדרישות החוק מחד, ולחסוך בעלויות אשפוז, במידת האפשר מאידך, הוקמו בכל מחוזות הקופה, יחידות לטיפולי בית, שמטרתן להביא את הטיפול לבית החולה תוך שמירה על איכות הטיפול ברמה שלא תיפול מזו הניתנת במסגרת אשפוז. שיקול נוסף מתייחס לחשיבות הטיפול והשיקום בסביבה הטבעית של החולה העשויה לשפר את סיכויי החלמתו, והפחתת חשיפתו לזיהומים.

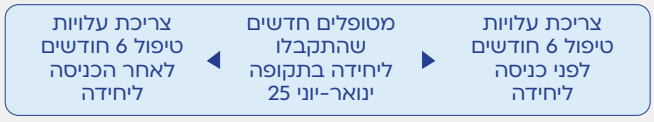
מטרה

לבחון את תרומת היחידה לטיפולי בית בצמצום עלויות הטיפול של מטופלים חדשים לאחר כניסתם ליחידה.

שיטות

אוכלוסיית היעד כללה את כלל המטופלים שהתקבלו ליחידות לטיפולי בית בסטאטוס של חולה כרוני /כרוני פעיל / חולה רפואי מיוחד בתקופה: ינואר- יוני 2025. נתוני צריכת השירותים הושוו ביחס לשתי תקופות זמן בחלון "צף": 6 חודשים טרם הכניסה ליחידה, ו- 6 חודשים לאחר הכניסה ליחידה. (תרשים 1).

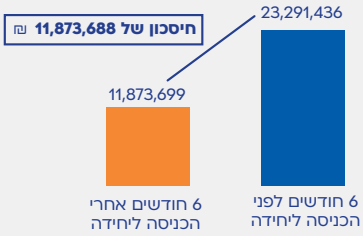
תרשים 1: השוואת נתוני צריכת השירותים בחלון זמן "צף"

העלויות שנבחנו כללו: עלות ביקורי רופא ועלות ביקורים במכוני הקופה, עלויות בדיקות מעבדה, תרופות, מכונים חיצוניים/פרטיים , אשפוזים ופניות למיון.

תוצאות:

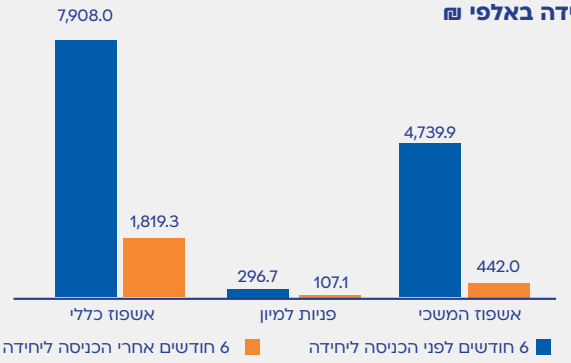
בהשוואת צריכת השירותים בשתי תקופות הזמן, נמצאה ירידה כוללת של 11,417,969 ₪ (ירידה של 49%) (תרשים 2).

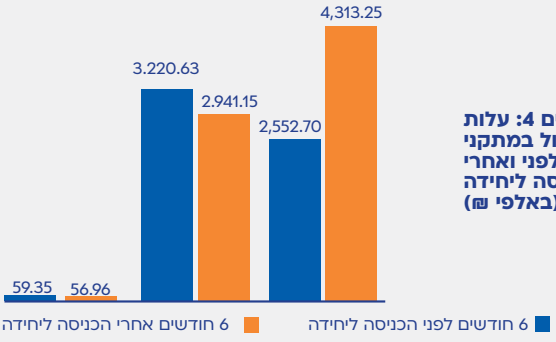
תרשים 2: עלות הטיפול הכוללת לפני ואחרי הכניסה ליחידה

הירידות הגדולות ביותר נצפו בהוצאות האשפוז ההמשכי (4,297,934 ₪, ירידה של כ-90%), באשפוז הכללי (6,088,764 ₪, ירידה של 77%) ובפניות למכונים פרטיים (2,015,577 ₪, 50.5%) (תרשים 3).

תרשים 3: עלות טיפול בתי חולים לפני ואחרי הכניסה ליחידה באלפי ₪

העלייה היחידה שכמעט הוכפלה (שיעור שינוי 91%, 1,786,687 ₪) היתה בעלויות מכוני הקופה, דבר הגיוני שכן היחידה לטיפולי בית מבצעת הסטה של טיפולים מבית החולים לקהילה. (תרשים 4).

תרשים 4: עלות טיפול במתקני מכבי לפני ואחרי הכניסה ליחידה (באלפי ₪)

מסקנות:

היחידות לטיפולי בית מהוות חלופה מצויינת לטיפול במסגרת מוסדית. מעבר לרמת הטיפול הגבוהה, מתן השירות במסגרת זו מביא לחיסכון משמעותי בהוצאות הטיפול בהשוואת שתי תקופות הזמן.

יש לציין כי סטאטוס המטופלים הוגדר מבחינה רפואית עם כניסתם ליחידה והטיפול שניתן להם היה בהתאם לצרכיהם הרפואיים כאשר עם הזמן, ייתכן ומחלתם החמירה ולכן נזקקו לטיפול פעיל יותר שיכול אף הוא להסביר את העלייה בעלויות הטיפול במסגרת מכוני הקופה. נתונים אלו לא נותחו במסגרת בדיקה זו.